

Peningavald-ið vil ráða

KRISTILIGU DEMOKRATAR LUDWIG ERHARDS. KANSLARA, VIÐJA RÁÐA FYRI BORGUM Í VESTURTÝSKALANDI KOMANDI 4 ÁRINI SAMAN VIÐ BAYERSKU FLOKKSJOLLUNI, TEIMUM KRISTILIGU-SOSIALU. MEN HVAT ER EIN KRISTILIGUR DEMOKRATUR?

Ludwig Erhard

Vesturtýsku veljararnir duga vanliga ekki at svara uppá henda spurning, og hvat politikarum viðvikir sita menn í stjórn Erhards sum t.d. hin konservatívi deyðarevnsingartalsmaðurin Richard Jäger og hin frisinnaði Hans Katzer, sum í mongum er talsmaður fakfelaganna — hin fyrri sum lögmalaraðharrí og hin seinri sum arbeiðsráðharrí

Flokkur Erhards — sum felagsliga er ein tvílutaflokkur, tí bayerska deildin er ein felagsskapur fyrri seg — er veruliga óvittfevandi til, at fólk — eins og flokkurinn sjálfur — kann taka eina avgjörða stöðu. Flokkurinn fekk 47,6 pst. av atkvøðunum á seinasta vali og miða imóti at vinna meira enn 50 pst.

Men hóast alt hitt tákenda er tó talan um eina ideologi ella í øll um forum tillopp til eina ideologi. Málið er eitt statistiskt, stillstandandi samfelag, um tað skal sigast heldur harðliga ella mildari sagt: eitt væl avbalanserað samfelag.

HVORJIR ERU VELJARARNIR?

Hvar fær CDU sínar atkvøður? Tá ein kennir hetta svarið, veit ein, hvat flokkurinn umboðar.

Fyri at byrja longest til høgur: Teir ovurnationalu hava havt líkindi tí at atkvøða fyrri nazistiskum smáflokkum. Veljarar, ið eru ógvuliga konservatívi á ókonomiska økinum, hava fingið tilboð frá Teimum frælsu demokratunum, hvørs gamla liberalistiska hugsan m.a. í sambandi við sosialforsorgina (ein og hvør er sín egni lagnusmiður) hóskar teimum — um teir annars kunnu taka undir við meira frisinnaða Eysturpolitikk

FDPs. Kunnu teir ikki hetta, fara hesir saman við bøndrunum og teimum, sum eru í sjálvstoðugari vinnu í part við CDU. Í sama flokki er hin hægri meðelstaturin og tænastumenn í stórum tali (íkkí akademiskarar, sum í vaksandi tali atkvøða sosialistiskt). Á vinstravonginum eru betri stillaðir lóntakarar, sum ikki vilja hava figgjarglugu stöðuna broytta. Av teimum faklærdu arbeiðarunum atkvøða framvegis 25 pst. kristiligt demokratiskt. Aftrat teimum figgjarglugu grunðsjónarmiðunum kemur so tað kristiliga. Vesturtýskland hevur tveir stórar kirkjuflokkar, katolikkar og protestantar, og teirra sam- og mótsæl í kirkjumálum er av størri avgerandi týðningi í Týsklandi enn aðrastaðni.

Tað er ikki fyrr enn nú at javnaðarmenn so smátt eru farnir at vinna á tí kirkjuliga og navnliga katólsku uppfatanini, at «um teir ikki eru kirkjulligir, seta teir seg upp imóti samfelagsskipanini».

Hetta dregur atkvøður til CDU. Hvussu er so praktiski politikkur CDU á at lita:

TÝSKLANDSMÁLÍB

Avvísandi móttvegis Eysturtýsklandi, men vilja samhandil (almenna motívið: fyrri at hjálpa landsmonnum eystanfyrri) og meir ella minni afturhaldandi stöða móttvegis eystanlondum — ein stöða, teir stoðugt klandrast um innanflokkka. Oder Neisse-markið avvísar teir alment; men í veruleikanum ikki, tá teir ássanna, at ein slík viðurkenning hóast alt er hitt besta krútið undir komandi sameiningarsamráðingum.

FIGGJARLIGUR POLITIKKUR

Framhald av liberalistiska figgjarpolitikki Erhards, monopolir koma bara undir eftirlit um «tey eru vandamikil fyrri samfelagið», figgjarglugu lætti fyrri minni virki í sambandi við lónarhækkingar, samfelagið skal halda fingrarnar burtur frá vinnulivinum (hetta hevur m.a. ført við sær, at nationaliseraðar fyrirtøkur eru latnar aftur á privatir hendur, t.d. fólkavognsverksmiðjurnar).

SOSIALPOLITIKKUR

Framhald av teimum nokk so væl útbygdu trygdarskipanunum, sum byggja á lógir frá døgum Bismarcks eins og stuðlan til uppsparing til «ringari tíðir», heldur enn samfelagstrygd til tey ringast stillaðu.

UPPALINGIN

Flokkurinn vil ikki flyta skúlamálið frá teimum einstøku statunum til forbundsstatin og vil ikki hava ríkistuðul í størri mun til útbygging av skúlaskapinum. Um ein «ungdommens uddannelsesfond», sum kann beina fyrri hinum ringasta statarmuninum, taka kristiligir demokratar ikki uppá tunguna.

IDEOLOGISKA STØÐAN

CDU-ideologiin kemur týðiliga til sjónar á valplakatini frá seinasta vali: «Eingi eksperimentir».

Royndir Erhards í 1948/49 at ordna figgjarglugu landsins við «kreftanna fria spælie eyndaðist».

Hann — og flokkurinn — meta stöðuna soleiðis: eitt nútímas

sterkar samgongur stríddust, ikki so nógv um grunðsjónarmiðini sum um býtið av samfelagságóðunum sínámillum.

3) — Hitt liðugt gjörða samfelagið — har interessubólkarnir eru komnir so langt, at teir samarbeiða til gagn fyrri heildina.

Hitt liðugt gjörða samfelagið er ikki náðað enn, men teir eru á veg. Samfelagið/staturin má leiða interessubólkarnar inn í eitt sjálvboðið eftirlit, so eingin ófriður verður at skaka samfelagið. Veljararnir skulu ikki velja eftir egnum áhugamálum, men frá heildarsjónarmiðum til ríkisins besta. Hin einstaki skal klára seg sjálfur,

eisini tá tað ræður um «sjálvfor-sorge í sambandi við sjúku, ar-beiðsloysi ella aldur».

Sosial javning má fara fram, men bara stigvist.

Nøkur Erhards-órð siga um hetta:

«Okkara politisku stovnar mugu gerast best moguligt forir fyrri at innretta seg eftir framlopum almenna og politiska livsins. Gjollari týska fólksins samband við statin kemur til sjónar, jú meira sameint Týskland kann vísa seg móttvegis útheimnum, jú betri vil heimurin vera til reiðar at skilja okkum».

GOODTEMPLARAR! GOODTEMPLARAR!

Losjufundur er hvørt friggjakvöld.

LOSJURNAR Í HAVN

Fólk í figgjutúsundatali flýggja undan Salazar-stýrinum

ST-stjórnin fyrri flóttarfólk hevur fingið 120.000 kr. at hjálpa flýggjandi úr Mocambique. Tey flýggjandi leita til Tanzania har tey flestu halda til sum flýggja undan tí harðrenda politikki sum har verður fýrdur av portugisisku myndugleikunum í Mocambique.

Nú er ST farið undir at rudda partar av frumskógarkøkinum í syðra partinum av Tanzania fyrri har at kunna byggja hús og skúlar til tey flýggjandi.

Á myndina sæst flóttarlega í Centralafrika. Her syrgir ST fyrri at hesi fáa lækna hjálp og tak yvir høgðið, til tey einuferð fáa eina betri framtíðuttan fyrri flóttaleguma.

